

סיסקו יטע — או לא יטע? היתה הצעת שלום אמריקאית חדשה — או לא היתה? הרוסים הסכימו לה — או לא הסכימו? המצרים דחו אותה — או לא דחו? היתה נדמה כי מאחורי שאלות אלה, שניסו רו השבוע בחלל המרחב, מתגבשת מציאות חדשה, מיפנה המור ביחסי ישראל-וישניג-טון.

מה קרה באמת? נשק סודי. מה שקורה הוא שהאמריקאים גילו נשק סודי חדש ביחסיהם עם ישראל.

נשק זה שמו: כסף. זהו הסוד השמור ביותר בישראל. גולי-דה מאיר נסעה לאמריקה כדי לבקש בעיקר — לא נשק חדש, לא תמיכה מדינית חדשה, אלא קודם כל כסף חדש. ליתר דיוק: מיליארד דולאר.

הסיבה: יתרות מסבעי-החזון של ישראל החלו וירדות קצב מדאיג, ואף מבהיל. בטחון המדינה, ובעיקר ענייני הרכש, דורשים זרם חדש של דולארים. ניתן להשיגו רק מארצות-הברית.

גולדה הביאה דרישה זו לנשיא ניכסון. ניכסון שמע, גילה אהדה, ולא נתן שום תשובה.

ייעוצי בבית-הלבן ובמשרד-החזון אמרו לנו: אל תיתן לה. תן לה לחכות. תן לה לפרטר. כשנהיה זקוקים לאמצעי-לחץ על

נאיף חואטמה, מנהיג, החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלסטין טון:

יש לנו דוישיה עם „מצפן“!

נאיף חואטמה

לכן, בעת שהגשנו את תכניתנו למועצה הפלסטינית השישית, קראנו לשיתופם של היהודים והישראלים הפורגורסיבים בחזית זו. **שאלה:** האם קיימים קשרים בין החזית העממית הדמוקרטית לבין ארגון סודי ציילסיטי ישראלי בארץ הכבושה, והאם פועלת החזית בהסברה בשפה העברית בי שטחים הכבושים ובישראל?

חואטמה: בהתאם ליסודות האידיאולוגיים המרכסיסטיים הבינלאומיים של החזית העממית הדמוקרטית, המחייבים מציאת פתרון לבעיה הכלטטינית והישראליית וזכות הגדרה עצמית לעם הפלסטיני, אנחנו מתנגדים לכל צורות הלחץ המעמדי הלאומי אשר פגע בשני העמים בשנת 1948.

על כן מברכת החזית, קוראת ונאבכת למען יחסים טובים בינה לבין קבוצה פרוגרסיבית, שמאלית ומהפכנית בתוך החברה הישראלית. החזית קיימה דוישיה עם ארגון „מצפן“ מחוץ לשטחים הכבושים. דוישיה כזו אפשרו בצורה רחבה יותר שם מאשר בתוך השטחים הכבושים. למעשה קיים כעת דוישיה משותף ביותר מאשר במדינה איוופית אחת בינינו לבין ארגון „מצפן“.

באותו זמן הצהירה החזית שהיא נאבכת למען הצטרפות יהודים פרוגרסיבים — גם בישראל, אם בתוך ישראל או מחוצה לה — לשורות המאבק הפלסטיני המזויין. החזית עצמה מברכת הצטרפות ישראלים-שמאלניים-מהפכנים לשורותיה או לאחת מהועדות לסיוע שהוקמו למען החזית העממית הדמוקרטית בעולם. ... עד כה לא יכולנו לפרסם חומר הסברה בעברית, אנו שואפים להקמת קא"ר אשר יפעל לפרסום עמדת החזית מבחינה מדינית ואידיאולוגית בשפה העברית ובשפות אחרות.

קשריה של קבוצת אנשי „מצפן“ הישראלית עם ארגוני החבלה הערביים, אינם עוד בגדר חידוש, אולם השבוע, בפעם הראשונה, קיבלו קשרים אלה אישור רשמי מפי מנהיג ארגון חבלה ערבי שאנשיו לוחמים בישראל. נאיף חואטמה הוא מפקד החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלסטין — הפלג השמאלי שפרש מהחזית העממית לשחרור פלסטין שבהנהגת ג'ורג' חבש הינו. ברצונו בצרפת, שהתפרסם בשבוע עון הכנוני אלחוריה, מדבר חואטמה ארוכות על קשרי תנועתו עם אנשי „מצפן“. הנהגות והתשובות סתן הראיון הנוגעות לענין זה:

שאלה: האם לדעתך קיימת אפשרות להכרה בזכותם לאומיות, תרבותית, ודמוקרטית בצד המדינה הפלסטינית הדמוקרטית לכשתוקם?

חואטמה: מאז הוכרו על עצמאותה האידיאולוגית, הארגונית והצבאית של החזית הדמוקרטית, נאמר בתכניתה לפתרון בעיית פלסטין והבעיה הישראלית, כי הפתרון יבוא במאבק לחיסול הישות הציונית על כל מוסדותיה הצבאיים, המנהלתיים והתרבותיים והקמת מדינה דמוקרטית עממית בפלסטין המשותפת לזאת לבוא.

על מנת רגוע לזה קוראת החזית הדמוקרטית לכל היהודים המתקדמים להשתתף בתנועת השחרור הפלסטיני לחיסול הישות הציונית ודחיית כל הפתרונות הגועזים וה-

ריאקציוניים, ולמען קרב משותף על דרך שחרור פלסטין והקמת המדינה הדמוקרטית. אנו משוכנעים בהעדר אפשרות להגיע להקמת מדינה כזאת בדרכי שלום ובהליכי כים דמוקרטיים. נוכל להגיע לכך רק אם נרחיב את המאבק המזויין המשותף ליהודים והיהודים הפורגורסיבים.

ראש ע'רית חברון מגלה בפעם הראשונה:

„נך הצלתי את שבויי גוש-עציון“

ושלחתי אותה לרבת-עמון כדי לקבל פול. את ההוצאות עבור מזונם, כמו חלבה וגבינה ולחם, אני הייתי קונה ומחלק להם.

פצועים, אחרי שקיבדו טיפול, הועברו אל יתר השבויים אשר עמדו להעבירם לרבת-עמון. כולם הועמסו על

מדי פעם, כאשר מתחמם הר חברון, צצים ומופיעים פורים על חלקו של מנהיג ערי-בני ההר, ראש עיריית חברון שייך מוחמד עלי אל ג'עברי, כי הסתת ההמונים נגד היהודים כי פרעות 1929 וכמלחמת 1948. עד כה נמנע אל ג'עברי מלהגיב על סיפורים אלה. השבוע, בראיון שי העניק לכתב „העולם הזה“, נעים גלעדי, גילה חלקו בראשונה את גרסתו על חלקו בפרשיות אלה. סיפר ג'עברי:

שמעתי את השמועות האלה כשהייתי צעיר הגיעו לראשונה לחברון והקיפו את ביתי בטנקים. כשפתחתי את הדלת, את ישב אצלי, כאן על הספה הזאת המושל צבי עופר זכרו לברכה וזיתו כמה חיי לים. הוא שאל אותי באם יש לי נשק. אמרתי לו שקלילה התאספנו, החלטנו להניף דגלים לבנים ואספנו את כל הנשק מהתושבים.

הרכב גורן שהגיע גם כן למקום, לא הסכים לאף מילה שלי. גם כשהגשתי לו קפה התעלם ממנו. אחד מאלה שבא עם הרב גורן אכר שאני הרגתי את משפחתו. אחרי בירור קצר נודע לי שצופר נאם אחריכך בפני החיילים ואמר להם שדווקא שמע טובות עלי.

האמת היא כי בשנת 1925 לא הייתי כלל בחברון. לא היה לי חלק בפרעות. כי אז לא הייתי כלום. אבל בשנת 1948 היה לי חלק במלחמה. חלקי במה שאירע לנושי גוש-עציון. הוא כזה: אנשי גוש-עציון נוצחו במערכה. כמה מהם נהרגו וחלק נפצעו. היו שם כ-36 פצועים. הבאתי להם את הרופא האנגלי שהיה אצלנו והוא טיפל בהם. את הגבי חרות, 86 במספר, העברנו לבית-לחם. שם התכוננו אנשי העיר לגמור איתן. שלחתי את בני בכורי עם המקלע לשמור עליהן. כמו כן הועקתי כמה מיידינו כדי לשמור על הבתורות. אחת מהן היתה חולה

שייך ג'עברי

עשר משאיות. ידעתי שבאם יוסעו לכד לא יגיעו כולם לרבת-עמון. לכן גייסתי 60 נושאי-נשק אשר גילו אלי כאשר נסעתי יחד עם השבויים. ליד יריחו יש ואדי בשם ואדי אלנאר. שם ישבו כולם לנוח ולאכול. קניתי להם מה שיכלתי. בדרך לרבת-עמון קיימים שני גשרים בין אל-שוהה ואיסלס. יכנסנו גם שם מתחת לאחד הגשרים כדי לנוח. פתאום

ישראל, כדי לשכנע את ממשלת ירושלים שעליה לפנות את השטחים המוחזקים, נר כל להשתמש בנישק זה.

המכשול העיקרי. הצורך בהפעלת הלחץ האמריקאי יבוא רק אחרי שהמצרים יסכימו להצעות האמריקאיות. מה הן? בניגוד לנאומו הנוטפים דם, לא ביטל גמאל עבדאלנאצר את עמדתו הרשמית הידולת בפיתרון מדיני לפי החלטת מועצת-הבטחון. לדעת האמריקאים, הוא זקוק לכך כמו אוויר לנשימה. אולם עבדאלנאצר אינו יכול להסכים להסדר שיכלול סיפוח שטחים לישראל. כי הדבר יראה בעיני ההמונים הערביים ככניעה, ויחסל את יוקרתו מול עליית יוקרתם של אירונגיי החבלה הפלסטיניים.

לכן ממשיך נשיא מצרים לדרוש, כתנאי להתחלת משאיומתן רצינית (אך לא ישר) לשם ביצוע החלטת מועצת הבטחון: הודעה ישראלית חד-משמעית שהיא תפנה את כל השטחים המוחזקים.

ארצות-הברית תומכת עקרונית בפנינו זה, אך היא — כמו ברטניה — מוכנה להסכים לתקנוני-גבול מסוימים „מטעמי בטחון“, וכן להסדר שישמור על איחוד העיר ירד שלי.

מצרים, ובעקבותיה ברית-המועצות, מתנגדות לכך. זהו המכשול העיקרי בשיחות סיסקו-דוברינו.

שארם ועזה. איך להזיז את העניינים? זוהי השאלה המנקרת במוחם של סיסקו וחבריו, החוששים כי בהעדר הסדר ירו-כל המישטרים הקיימים בקאהיר, עמאל ו-ביירות, ותתחיל תקופה של תהויו-בוהו ו-מהפכות קיצוניות במרחב.

הרעיון החדש: להכריח את ישראל להצטרף מראש כי היא מוכנה להיטג מכל השטחים הכבושים — בגבול המצרי. כל-מר: שתותר על סיני, שארם-אל-שייך ו-צונית-עזה. לאחר מכן — אך לפני ביצוע הניסיון ממש — ייקבעו פרטי ההסדר, גון כיתרון מיטטר בינלאומי בעזה, מעבר אוניות ישראליות בישראל ובסואץ, וכו'. כוננת האמריקאים: ברית-המועצות תסתפק בהצהרה כזו, מכיוון שעיקר האינטרס שלה במרחב הוא לקיים את מיטטרו של נאצר. ובאלו נשיא מצרים יקבל מה שדרוש לו, ויוכל להיות גמיש יותר לגבי שאר הגי